PATVIRTINTA
Kvalifikacinių auditoriaus egzaminų
komisijos 2019 m. kovo 20 d.
nutarimu Nr. 1.4-22.2.7.2

Jeigu nenurodyta kitaip, šioje programoje naudojamas žodis „įmonė“ apima ribotos civilinės atsakomybės juridinius asmenis, neribotos civilinės atsakomybės juridinius asmenis ir viešojo sektoriaus subjektus.

1. Teisės aktai, reglamentuojantys buhalterinės apskaitos tvarkymą ir finansinių ataskaitų sudarymą.

1.1. Buhalterinės apskaitos tvarkymo ir finansinių ataskaitų sudarymo teisinis reguliavimas:
- 1.1.1. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas;
- 1.1.2. Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymas;
- 1.1.3. Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymas;
- 1.1.4. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas;
- 1.1.5. verslo apskaitos standartai (toliau – VAS);
- 1.1.6. tarptautiniai apskaitos standartai (toliau – TAS/TFAS), priimti taikyti Europos Sąjungoje (2008 m. lapkričio 3 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1126/2008, priimantis tam tikrus tarptautinius apskaitos standartus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002);
- 1.1.7. viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai (toliau – VSAFAS).

2. Apskaitos organizavimas ir tvarkymas, reikalavimai finansinėms ataskaitoms, finansinių ataskaitų rinkinio sudėtis ir turinys, finansinių ataskaitų rengimo, tvirtinimo bei teikimo tvarka.

2.1. Apskaitos organizavimas ir tvarkymas:
- 2.1.1. asmenys, atsakingi už apskaitos organizavimą, apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą;
- 2.1.2. apskaitos tvarkymo nustatymas ir parinkimas;
- 2.1.3. piniginis matas;
- 2.1.4. ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai;
- 2.1.5. bendrieji apskaitos principai;
- 2.1.6. apskaitos politika;
- 2.1.7. sąskaitų planas;
- 2.1.8. dvejybinis įrašas;
- 2.1.9. ataskaitinis laikotarpis ir jo parinkimas;
- 2.1.10. inventorizacija;
- 2.1.11. ataskaitinio laikotarpio pabaigos procedūros;
- 2.1.12. apskaitos paslaugas teikiančios įmonės ir asmenys;
- 2.1.13. apskaitos dokumentai ir jų rekvizitai;
- 2.1.14. apskaitos registrai;
- 2.1.15. atsakomybė už buhalterinių įrašų teisingumą;
- 2.1.16. klaidų taisymas buhalterinės apskaitos dokumentuose ir registruose.

2.2. Reikalavimai finansinėms ataskaitoms, finansinių ataskaitų rinkinių sudėtis bei turinys (įmonės, viešojo sektoriaus subjekto ir konsoliduotosios ataskaitos):
- 2.2.1. ataskaitų sudarymo ir įforminimo bendrieji reikalavimai;
- 2.2.2. labai mažos, mažos, vidutinės, didelės ir viešojo intereso įmonės;

2.2.3. finansinių ataskaitų rinkinių sudėtis, trumpos ir sutrumpintos finansinės ataskaitos;
2.2.4. balansas, jo sudėtis, pateikiamos informacijos grupavimas;
2.2.5. finansinės būklės ataskaita, jos sudėtis, pateikiamos informacijos grupavimas;
2.2.6. pelno (nuostolių) ataskaita, jos sudėtis, pateikiamos informacijos grupavimas;
2.2.7. bendrųjų pajamų ataskaita, jos sudėtis, pateikiamos informacijos grupavimas;
2.2.8. veiklos rezultatų ataskaita, jos sudėtis, pateikiamos informacijos grupavimas;
2.2.9. nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, jos sudėtis, duomenų grupavimas;
2.2.10. grynojo turto pokyčių ataskaita, jos sudėtis, duomenų grupavimas;
2.2.11. pinigų srautų ataskaita, jos sudėtis, duomenų grupavimas;
2.2.12. apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimo ir klaidų taisymo registravimas apskaitoje ir pateikimas finansinėse ataskaitose;
2.2.13. aiškinamojo rašto dalys ir reikalavimai jame pateikiamai informacijai;
2.2.14. metinis pranešimas, bendrovių valdymo ataskaita, socialinės atsakomybės ataskaita, mokėjimų valdžios institucijoms ataskaita;
2.2.15. verslo apskaitos standartų, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų, tarptautinių apskaitos standartų taikymas pirmą kartą.
2.3. Finansinių ataskaitų rengimo, tvirtinimo bei teikimo tvarka:
2.3.1. įmonės, galinčios nerengti finansinių ataskaitų;
2.3.2. įmonės, galinčios rengti trumpą balansą ir trumpą pelno (nuostolių) ataskaitą;
2.3.3. įmonės, galinčios rengti sutrumpintą balansą, pelno (nuostolių) ataskaitą ir aiškinamąjį raštą;
2.3.4. įmonės, privalančios tvarkyti apskaitą pagal tarptautinius apskaitos standartus;
2.3.5. finansinių ataskaitų pasirašymas, tvirtinimas ir skelbimas;
2.3.6. finansinių ataskaitų pateikimas Juridinių asmenų registrui.

3. Apskaitos tvarkymas ir finansinių ataskaitų sudarymas pagal verslo apskaitos standartus (VAS).
3.1. 1-asis VAS „Finansinė atskaitomybė“.
3.2. 2-asis VAS „Balansas“.
3.3. 3-iasis VAS „Pelno (nuostolių) ataskaita“.
3.4. 4-asis VAS „Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita“.
3.5. 5-asis VAS „Pinigų srautų ataskaita“.
3.6. 6-asis VAS „Aiškinamasis raštas“.
3.7. 7-asis VAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidų taisymas“.
3.8. 8-asis VAS „Nuosavas kapitalas“.
3.9. 9-asis VAS „Atsargos“.
3.10. 10-asis VAS „Pajamos“.
3.11. 11-asis VAS „Sąnaudos“.
3.12. 12-asis VAS „Ilgalaikis materialusis turtas“.
3.13. 13-asis VAS „Nematerialusis turtas“.
3.14. 14-asis VAS „Verslo jungimai“.
3.15. 15-asis VAS „Investicijos į asocijuotąsias įmones“.
3.16. 16-asis VAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos ir investicijos į patronuojamąsias įmones“.
3.17. 17-asis VAS „Biologinis turtas“.
3.18. 18-asis VAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“.
3.19. 19-asis VAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir turtas bei poataskaitiniai įvykiai“.
3.20. 20-asis VAS „Nuoma, lizingas (finansinė nuoma) ir panauda“.
3.21. 21-asis VAS „Dotacijos ir subsidijos“.
3.22. 22-asis VAS „Užsienio valiutos kurso pasikeitimas“.
3.23. 23-iasis VAS „Turto nuvertėjimas“.
3.24. 24-asis VAS „Pelno mokestis“.

3.25. 25-asis VAS „Statybos ir kitos ilgalaikės sutartys“.
3.26. 26-asis VAS „Išvestinės finansinės priemonės“.
3.27. 27-asis VAS „Viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutartys“.
3.28. 28-asis VAS „Įmonių likvidavimas“.
3.29. 29-asis VAS „Tarpinė finansinė atskaitomybė“.
3.30. 31-asis VAS „Atlygis darbuotojui“.
3.31. 32-asis VAS „Tikrosios vertės nustatymas“.
3.32. 34-asis VAS „Segmentų atskleidimas finansinėse ataskaitose“.
3.33. 35-asis VAS „Įmonių pertvarkymas“.
3.34. 37-asis VAS „Jungtinė veikla“.
3.35. 38-asis VAS „Neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų ir mažųjų bendrijų buhalterinė apskaita ir finansinės ataskaitos“.
3.36. 39-asis VAS „Kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų apskaita, finansinės ataskaitos“.
3.37. 41-asis VAS „Įmonių skaidymas“.
3.38. 43-asis VAS „Kredito unijų apskaita ir finansinės ataskaitos“.

4. Apskaitos tvarkymas ir finansinių ataskaitų sudarymas pagal tarptautinius apskaitos standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje (TAS / TFAS**).**
4.1. 1-asis TFAS „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmą kartą“.
4.2. 2-asis TFAS „Mokėjimas akcijomis“.
4.3. 3-iasis TFAS „Verslo jungimai“.
4.4. 4-asis TFAS „Draudimo sutartys“.
4.5. 5-asis TFAS „Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti, ir nutraukta veikla“.
4.6. 6-asis TFAS „Mineralinių žaliavų išteklių tyrinėjimas ir vertinimas“.
4.7. 7-asis TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimas“.
4.8. 8-asis TFAS „Veiklos segmentai“.
4.9. 9-asis TFAS „Finansinės priemonės“.
4.10. 10-asis TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“.
4.11. 11-asis TFAS „Jungtinė veikla“.
4.12. 15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“.
4.13. 12-asis TFAS „Informacijos apie dalis kituose ūkio subjektuose atskleidimas“.
4.14. 13-asis TFAS „Tikrosios vertės nustatymas“.
4.15. 1-asis TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“.
4.16. 2-asis TAS „Atsargos“.
4.17. 7-asis TAS „Pinigų srautų ataskaitos“.
4.18. 8-asis TAS „Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos“.
4.19. 10-asis TAS „Įvykiai po ataskaitinio laikotarpio“.
4.20. 11-asis TAS „Statybų sutartys“.
4.21. 12-asis TAS „Pelno mokesčiai“.
4.22. 16-asis TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“.
4.23. 17-asis TAS „Nuoma“.
4.24. 18-asis TAS „Pajamos“.
4.25. 19-asis TAS „Išmokos darbuotojams“.
4.26. 20-asis TAS „Valstybės dotacijų apskaita ir informacijos apie valstybės paramą atskleidimas“.
4.27. 21-asis TAS „Užsienio valiutos kurso pasikeitimo įtaka“.
4.28. 23-iasis TAS „Skolinimosi išlaidos“.
4.29. 24-asis TAS „Susijusių šalių atskleidimas“.
4.30. 26-asis TAS „Planuojamų pensijų išmokų apskaita ir atskaitomybė“.
4.31. 27-asis TAS „Atskiros finansinės ataskaitos“.
4.32. 28-asis TAS „Investicijos į asocijuotąsias įmones ir bendras įmones“.

4.33. 29-asis TAS „Finansinė atskaitomybė hiperinfliacijos sąlygomis“.
4.34. 32-asis TAS „Finansinės priemonės. Pateikimas“.
4.35. 33-asis TAS „Pelnas, tenkantis vienai akcijai“.
4.36. 34-asis TAS „Tarpinė finansinė atskaitomybė“.
4.37. 36-asis TAS „Turto vertės sumažėjimas“.
4.38. 37-asis TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“.
4.39. 38-asis TAS „Nematerialusis turtas“.
4.40. 39-asis TAS „Finansinės priemonės. Pripažinimas ir vertinimas“.
4.41. 40-asis TAS „Investicinis turtas“.
4.42. 41-asis TAS „Žemės ūkis“.

5. Apskaitos tvarkymas ir finansinių ataskaitų sudarymas pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (VSAFAS).
5.1. 1-asis VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“.
5.2. 2-asis VSAFAS „Finansinės būklės ataskaita“.
5.3. 3-iasis VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“.
5.4. 4-asis VSAFAS „Grynojo turto pokyčių ataskaita“.
5.5. 5-asis VSAFAS „Pinigų srautų ataskaita“.
5.6. 6-asis VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“.
5.7. 7-asis VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.
5.8. 8-asis VSAFAS „Atsargos“.
5.9. 9-asis VSAFAS „Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos“.
5.10. 10-asis VSAFAS „Kitos pajamos“.
5.11. 11-asis VSAFAS „Sąnaudos“.
5.12. 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“.
5.13. 13-asis VSAFAS „Nematerialusis turtas“.
5.14. 14-asis VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“.
5.15. 15-asis VSAFAS „Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus“.
5.16. 16-asis VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai“.
5.17. 17-asis VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“.
5.18. 18-asis VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“.
5.19. 19-asis VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“.
5.20. 20-asis VSAFAS „Finansavimo sumos“.
5.21. 21-asis VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta“.
5.22. 22-asis VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.
5.23. 23-iasis VSAFAS „Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys“.
5.24. 24-asis VSAFAS „Su darbo santykiais susijusios išmokos“.
5.25. 25-asis VSAFAS „Segmentai“.
5.26. 26-asis VSAFAS „Išteklių fondo apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“.
5.27. 27-asis VSAFAS „Koncesijos ir valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartys“.

Privalomos literatūros sąrašas (egzaminui ruoštis pagal teisės aktų redakciją galiojusią 2019 m. sausio 1 dieną), teisės aktus galima rasti Teisės aktų registre (www.e-tar.lt), Europos Sąjungos teisės aktus galima rasti „EUR-lex“ tinklalapyje (www.eur-lex.europa.eu**)):**

1. 2008 m. lapkričio 3 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1126/2008, priimantis tam tikrus tarptautinius apskaitos standartus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002. www.avnt.lt arba http://eur-lex.europa.eu.

2. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymas.
4. Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės.
5. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas.
6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“.
7. Verslo apskaitos standartai, www.avnt.lt.
8. Verslo apskaitos standartų metodinės rekomendacijos, www.avnt.lt.
9. Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai, www.finmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/apskaita-ir-atskaitomybe/viesojo-sektoriaus-apskaita-ir-atsakomybe/finansine-atskaitomybe/viesojo-sektoriaus-apskaitos-ir-finansines-atskaitomybes-standartai-vsafas.
10. Budrionytė R., Kamarauskienė I., Lakis V., Raziūnienė D., Savickas V., Senkus K., Subačienė R., Tamulevičienė D. Apskaitos ir audito pagrindai. Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2015.

Papildomos literatūros sąrašas (ši literatūra nebus naudojama nei testo klausimų, nei praktinių užduočių sudarymui):

1. Rudžionienė K., Finansinės apskaitos teorijos: monografija. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2012.
2. Subačienė R., Budrionytė R., Senkus K. Finansinė apskaita: mokomoji knyga. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2012.
3. A. Ivanauskienė Buhalterinė apskaita. Vilnius: leidykla „Tyto alba“, 2016 m.
4. 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB.